

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. Enumerantur opiniones, quæ vi huius decreti excludendæ sunt à praxi circa Baptismum, Confirmationem, & Eucharistiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

ter damnata, quæ est impossibilis cum damnatione, cuius falsitas quo ad praxim infertur ex illa damnatione: sic se habet ea propositio: ergo manet virtualiter damnata. De maiori non potest esse dubium, si penetrantur termini; quia si damnatio infertur, illam esse falsam, virtualiter, id est, per modum illationis, reprobatur illam. Vide, quæ dixi disert. 1. fine.

39. Maior probatur. Nam tota ratio damnationis stat in eo, quod dicatur licitum exponere frustrationi Sacramentum: sed hæc frustratio æque convenit recipienti invalide, ac ministranti invalide: ergo ex ea damnatione infertur falsitas quoad praxim propositionis id admittentis in recipiente.

40. Confirmatur. Nam antecedens inferens propositionem damnatam, si admittatur esse verum, infert propositionem damnatam esse veram, & consequenter damnationem esse iniustam: sed propositio, quæ admittit, eam frustrationem Sacramenti in recipiente, infert propositionem damnatam: ergo infert damnationem esse iniustam. Probatur minor. Nam ex eo quod recipiens exponere possit Sacramentum frustrationi, infertur, quod possit etiam Minister. Nam si semel admittatur, licitam esse frustrationem Sacramenti, non est, cur non liceat Ministro; & ideo non licet Ministro, quia per se est irreligiosa frustratio Sacramenti.

CAPVT V.

Enumerantur opiniones, quæ vi huius decreti excludenda sunt a praxi circa Baptismum, Confirmationem, & Eucharistiam.

SVMMARIVM.

Opinio de Baptismo collato in digito, in capillis, &c. non potest licite deduci ad praxim. n. 42.

Opinio de collato in lixivio, iusculo, &c. nequit licite ad praxim deduci. n. 43.

Neque aliæ opiniones probabiles circa verba formæ. n. 44.

Neque opinio asserens ad Confirmationem sufficere oleum olivarum, sine Balsamo. n. 45.

Neque opiniones asserentes ad materiam Eucharistia, sufficere blatham, avenam, amygom, vinum congelatum. n. 46.

Neque opinio, quæ dicit in forma consecrationis calicis valide omitti reliqua præter prima quinque verba. n. 47.

41. **N**on est levis difficultas in discernendo, quænam sint istæ opiniones minus tutæ circa valorem Sacramentorum, præcipue Pœnitentiæ & Matrimonij. Ideo operæ pretium duxi discurrere singulatim per omnia Sacramenta circa opiniones probabiles huius generis. Et quamvis non se extendat stylus ad omnes omnino quæstiones, eas saltem tangam, quæ reliquis lucem afferant.

42. Igitur circa Baptismum, & materiam eius proximam, & remotam, quamvis sit opinio aliquorum, validum esse Baptismum factum in digito, aut in alia parte corporis minima; ex vi huius decreti erit peccatum mortale ita baptizare extra necessitatem, quia hæc opinio est minus tutæ circa valorem. Et ob eandem rationem quamvis sit opinio multorum, validum esse Baptismum in solis capillis collatum, est graviter illicitum deducere ad praxim hanc opi-

nionem extra casum necessitatis, quia opposita est tutior. Quod idem dicendum est de Baptismo infantis pelle secundina circumdati.

43. Similiter, quia non improbabiler opinantur aliqui, liquores ex herbis expressos, aquam ex sale resolutam, iusculum coctum, & lixivium, &c. non differre specie ab aqua naturali, non desunt, qui opinentur, validum esse Baptismum in his materijs collatū; sed quia opposita opinio est tutior, & versatur circa valorem Sacramenti; erit grave peccatum ministrare Baptismum in his materijs extra necessitatem.

44. Quod attinet à formam Baptismi, opinio est aliquorum validum esse Baptismum, si minister dicat: *Baptizetur Petrus à Deo in nomine Patris, &c.* Alij volunt, validum esse Baptismum, si minister dicat: *Ego te baptizo in nomine Christi.* Alij præter ea sentiunt, valere Baptismum, si Minister dicat: *Ego te baptizo in nomine genitoris, & geniti, & procedentis ab utroque.* Dicendum tamen est, graviter peccare ministrum, qui aliquo ex modis relatis proferret formam Baptismi; quia opiniones oppositæ sunt tutiores, & versantur circa valorem.

45. Quod attinet ad Sacramentum Confirmationis, plures, & graves Doctores censent, ad materiam remotam huius Sacramenti non esse simpliciter necessarium balsamum, sed sufficere oleum olivarum ab Episcopo benedictum. Ita opinantur Caietan. 3. part. quæst. 72. art. 2. Sotus in 4. dist. 7. quæst. vnic. art. 2. Navarrus in Sum. cap. 22. n. 8. P. Valencia tom. 4. disp. 5. quæst. 1. punct. 2. & alij. Cæterum materiam remotam huius Sacramenti esse Chrisma necessario compositum ex oleo olivarum, & balsamo ab Episcopo benedictum, docent P. Suarez tom. 3. in 3. part.

Caietan.
P. Soto.
Navarr.
Valenc.

disp. 33. sect. 1. P. Coninck 3. part. quæst. 72. art. 1. dub. 2. P. Layman lib. 5. Sum. tract. 3. cap. 2. dub. 1. P. Castro Palao tom. 4. tract. 20. disp. vnic. punct. 2. n. 3. & alij. Quare cum hæc secunda opinio sit tutior, & versetur circa valorem Sacramenti, erit grave peccatum ministrare Sacramentum Confirmationis sine balsamo, nisi forte adsit casus necessitatis, & balsamum non invenitur.

46. Circa materiam remotam Eucharistiæ aliqui opinantur blatham (Hispane *centeno*) non differre specie à tritico, atque adeo esse materiam sufficientem ad Eucharistiam. Idem censent alij de Avena. Alij vero censent amydom (Hispane *Almidon*) esse materiam sufficientem. Alij etiam, ijque graves Doctores, vinum congelatum, etiam dum congelatum est, esse materiam sufficientem ad consecrationem calicis. Sed deducere ad praxim eas omnes opiniones, est grave peccatum: quia minus tutæ sunt, & exponunt frustrationi Sacramentum.

47. Præterea res est valde controversa inter Theologos, an forma consecrationis calicis consistat in solis illis verbis: *Hic est Calix Sanguinis mei*, an etiam sint essentialia reliqua omnia. Et sapientissimi Doctores censent, in solis illis prioribus verbis formam consistere. At Sanctus Thomas, & plures alij censent, reliqua omnia verba esse essentialia, sine quibus non erit valida consecratio calicis. Sed quia hæc secunda est tutior, peccabit læthakiter Sacerdos, qui sine reliquis omnibus verbis consecraret. Adverte tamen, doctores, qui asserunt, validam esse consecrationem calicis factam cum solis illis prioribus verbis; simul docere, peccare mortaliter Sacerdotem, qui reliqua verba omittit propter perpetuam consuetudinem

dinem, & traditionem Ecclesiæ de de obligatione proferendi ea omnia verba in consecratione calicis. Vide quæ dixi in 2. part. Crif. Theolog. disputat. 23. cap. 5. art. 1. num. 62.

CAPVT V.

Discutitur, quanam opiniones in vi huius decreti a praxi excludendæ sunt circa Sacramentum Pœnitentiæ.

ARTICVLVS I.

Quid de opinione admittente Sacramentum Pœnitentiæ validum, & informe?

SVMMARIVM.

Quid sit Sacramentum validum, & informe? n. 48.

Quinque dubitationes de Sacramento valido informi proponuntur. n. 59.

Sacramentum potest esse validum, & informe defectu attritionis extensivæ. n. 50.

Opinio docens posse deduci ad praxim, sententiam de Sacramento valido informi defectu attritionis extensivæ non subiacet huic damnationi. n. 53.

Opinio docens posse dari confessionem validam informem ex defectu doloris efficacis ob ignorantiam invincibilem, est mihi dubiæ probabilitatis; sed si probabilis est quoad praxim, non subiacet damnationi. n. 54.

Opinio de confessione valida informi ex defectu doloris efficacis cum ignorantia mortaliter culpabili est improbabilis. n. 55.

Quod si illa opinio intelligatur tamquam asserens, in illa confessione non peccari contra valorem Sacra-

menti, subiicitur huic damnationi. n. 56.

Idem dicendum est de confessione valida informi ex defectu integritatis cum ignorantia mortaliter culpabili. n. 57.

Opinio de confessione valida informi ex defectu examinis cum ignorantia invincibili, probabilis est, non subit hanc damnationem. n. 58.

48. **Q**uid sit Sacramentum validum & informe, constat ex dictis in 3. part. Crif. Theolog. disp. 70. cap. 1. art. 1. n. 1. nihil aliud esse, nisi Sacramentum constitutum ex omnibus suis partibus essentialibus, & destitutum effectu gratiæ propter defectum dispositionis in recipiente.

49. Et quidem in hac quæstione de Sacramento Pœnitentiæ valido informi multiplex dubitatio continetur. Prima est de Sacramento valido informi defectu attritionis extensivæ, in quo invenitur attritio de vno peccato læthali, & deficit attritio de alio peccato læthali. De quo tamquam probabili dixi in ea disp. 70. cap. 1. art. 2. Secunda est de confessione valida informi ex omnimodo defectu doloris efficacis, qui defectus procedat ex ignorantia invincibili. De quo tractavi in ea disp. 70. cap. 2. Tertia est de Sacramento valido & informi ex defectu doloris efficacis ob ignorantiam mortaliter culpabilem. De quo egi in ea disp. 70. cap. 3. Quarta est de confessione valida informi ex defectu integritatis, cum ignorantia mortaliter vincibili. De quo egi disp. 72. Quinta est de confessione valida informi ex defectu integritatis cum ignorantia invincibili. De quo tractavi disp. 73.

50. Circa primam dubitationem dixi loco citato, probabile esse dari confessionem validam informem defectu attritionis extensivæ, ita quod si

Pe-